

### **3 семинар сабағы.**

#### **Ақпараттық инфрақұрылымның ақаралатын негізгі объектілері**

АТ-инфрақұрылымының аудиті ақпараттық жүйені, оның бөліктерін сипаттау, талдау, зерттеу және бағалау, тиімділігін, өзгерістер енгізу мүмкіндігін айқындау жөніндегі жұмыстар кешені болып табылады. Ол келесі мақсатпен жүзеге асырылуы мүмкін:

АТ-инфрақұрылымы параметрлерінің және компания талаптарының сәйкестігін анықтау, негізгі міндеттерді шешу үшін қолда бар ресурстар қаншалықты жұмылдырылған деген сұраққа жауап беру.

Жүйені максималды тиімділігі үшін модернизациялау қажеттілігін анықтаңыз, нақты ұсыныстар ала отырып, анықталған қателер мен сәйкессіздіктерді жойыңыз.

Аутсорсинг бойынша инфрақұрылымға қызмет көрсету бойынша ынтымақтастық шеңберінде. Мердігер Компания Орындалатын жұмыстардың тізбесін жасамас бұрын міндетті түрде тегін тексеру жүргізеді.

#### **Ақпараттық инфрақұрылым аудиті: зерттеу объектілері**

Ат аудиті ақпараттық жүйенің келесі объектілерін зерттеуді қамтиды:

**Құрал-жабдықтар.** Мұнда пайдаланылатын техниканың, автоматтандырылған жұмыс орындарының, желілік жабдықтың, серверлердің, кабельдік өнімнің жай-күйін тексеру, серверлік жабдық жұмысының тиімділігін, үздіксіз қоректендіру көздерінің болуын, олардың қуаты мен жеткіліктілігін талдау жүргізіледі.

**Бағдарламалық қамтамасыз ету.** Аудиттің көмегімен кәсіпорынның барлық компьютерлерінде, соның ішінде серверлерде қандай бағдарламалық жасақтама орнатылғандығы анықталады. Лицензиялардың болуы, олардың саны, белгіленген көшірмелерге сәйкестігі анықталуда.

**Байланыс және коммуникация.** Осы санаттағы аудит объектілері ақпаратты беру арналары мен әдістері, телефон желісін және қолданылатын технологияларды зерттеу, корпоративтік электрондық пошта, оның параметрлері, пайдалану және қауіпсіздік параметрлері болып табылады.

**Қауіпсіздік жүйесі.** Аудит орнатылған вирусқа қарсы бағдарламалардың тиімділігін, ақпаратты тарату және беру қауіпсіздігінің пайдаланылатын жүйесін, бөгде тұлғалардың инфрақұрылымына қол жеткізу мүмкіндігін, желіаралық баптаулар мен желілік саясаттарды талдауды, ақпаратты сақтау сенімділігін айқындауды, резервтік көшірмелер жасауды болжайды.

#### **Аудит объектілері**

1. ақпараттық қауіпсіздік (деректерді сақтау жүйесінің жұмысын бағалау, вирусқа қарсы бағдарламалардың жұмысы);
2. байланыс жүйелерінің жұмысын бағалау (интернет, телефония);
3. пайдаланушылық БЖ (серверлік, қолданбалы және пайдаланушылық бағдарламалар) жұмысы);
4. Жабдықтың техникалық жай-күйі (компьютерлердің, ішкі коммуникациялар жүйелерінің диагностикасы).

## **IT-инфрақұрылым аудиті: негізгі түрлері**

Кәсіпорында енгізілген ат жүйесін үш негізгі әдіспен бағалауға болады:

**Жедел аудит.** Ол салынған жүйенің күрделілігін, орнатылған жабдықты пайдаланудың оңтайлылығын, оның жұмысының дұрыстығын анықтайды, IT-құрылымның әлсіз немесе проблемалық аймақтарын анықтайды. Оны жүзеге асыру нәтижесінде тапсырыс беруші тексерілген объектілердің тізбесін, тексеру нәтижесін, жаңғыртуды жүргізу жөніндегі аргументация мен ұсынымдарды алады. Регламенттік тексерулерді жүзеге асыру үшін шамамен 3 күн қажет.

**IT жүйесін жан-жақты тексеру.** Ол ақпараттық жүйе инфрақұрылымының барлық объектілерін бағалауды қамтиды. Оның кезеңдері бастапқы ақпаратты жинау, оны өңдеу, кәсіпорынның IT-құрылымын жаңғырту бойынша жобаны құру болып табылады. Нәтижесінде тапсырыс беруші қажетті технологиялық карталармен, схемалармен, диаграммалармен толық есеп алады, сондай-ақ тиімділік пен қауіпсіздікті арттыру үшін дайын жаңғырту жобасын алады.

**Бағытталған тексеру.** Аудиттің бұл түрі IT жүйесінің белгілі бір бөлігін ғана қамтамасыз етеді. Мысалы, компания кабельдік желілерді, олардың жалпы жүйеге дұрыс құрылуын; серверлік жүйені, параметрлерді, қауіпсіздікті, параметрлерді; Желілік қызметтерді – телефон байланысын, корпоративтік электрондық поштаны және т.б. зерттейді.

Аудит түрін таңдау Компанияның алдына қойған нақты мақсаттарына байланысты.

## **IT-инфрақұрылым аудиті: Тапсырыс беруші не алады?**

Ақпарат кез-келген компаниядағы ең құнды объект болып табылады. Бизнесті жүргізудің тиімділігі оны тиімді бөлуге, сақтауға, алуға байланысты. IT жүйесінің ай сайынғы мазмұны тұрақты қаржылық салымдарды қажет етеді, сондықтан ол тиімді болуы керек. Үшінші тарап ұйымы жүзеге асыратын мамандандырылған бағалау нәтижесінде клиент алады:

компанияның ақпараттық жүйесін қолдану тиімділігін, оның қауіпсіздігін арттыру;

IT-инфрақұрылымды ұстауға және ұйымдастыруға арналған шығындарды оңтайландыру;

компанияның ресурстарын, оның ішінде Еңбек ресурстарын барынша пайдалануға мүмкіндік беретін ақпараттық жүйені дамытудың пәрменді стратегиясын әзірлеу.

Жүзеге асырылуын тексеру, талдау қолданыстағы жай-күйіне, жетілдіру стратегиясын және ұсынымдар айналысу керек бөгде мамандар, олар барынша объективті бағалауға нақты істің жай-күйі. Бұл тиісті білімге ие, ақпараттық жүйенің әртүрлі модельдерімен жұмыс істейтін тар бағыттағы ұйымдар.

**IT-инфрақұрылымның аппараттық бөлігіне аудит жүргізу кезіндегі ұсынымдар**

1. жабдыққа түгендеу жүргізу бірден бөлінген санаттар бойынша (серверлер, жұмыс станциялары, перифериялар, белсенді желілік жабдық, пассивті желілік жабдық, қосалқы сервистік жабдық) жүргізілуі тиіс);
2. жиі қате болуы және жаңылыстыруы мүмкін берілген деректерге сенбей, ҚКЖ схемаларын дербес құрастыру;
3. аппараттық бөлікті егжей-тегжейлі бағалау( жұмыс мерзімі бойынша — бухгалтериядан алынған деректер негізінде), қолданылатын жабдықтың қойылған міндеттерге сәйкестігін бағалау;
4. серверлердің қуатын оларды біріктіру, жаңғырту немесе жою туралы шешімдер қабылдай отырып бағалау;
5. серверлердің саны негізсіз өскен жағдайда оларды виртуализациялау. Жыл сайын көптеген тапсырмалар аппараттық серверлерді қажет етпейді. Бұл ретте жұмыс тұрақтылығына сыни келетін инфрақұрылымның аппараттық құрауыштарын виртуализациялаудың қажеті жоқ: VPN-серверлер, роутерлер, деректер базасының серверлері және бухгалтерия;
6. филиалдармен байланысты ұйымдастыру кезінде кеңес алу үшін жүйелік интеграторларды шақыру қажет; олар сонымен қатар жоба бюджеті бойынша тиімді шешімдерге көмектеседі;
7. аудит жүргізу қажеттілігі үшін жүргізілген барлық өзгерістерді, алынған барлық схемаларды, деректерді, конфигурациялар мен парольдерді барынша құжаттаңыз.